

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm VIII. Nulli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

CAPITVLVM VII.

Perpetua.

impetrent, post lapsum eiusmodi temporis priuatur electus omni iure, vt ad aliam electionem procedendum sit, atque nisi procedant electores intra tres menses, iuxta c. Ne pro defectu 41. hoc tit. ea vice iure eligendi priuati existant. Ita ex hoc c. ver. liberam, collegit hic Ioan. Monachus, sed postea aperte definitus est à Benedicto XI. extrauag. communi, quæ incipit: *Si Religiosus*.

4 **QVÆRES** primò: A quonam Superiore licentiam petere debeat is, qui ecclesiæ alicui affixus est, ita vt transire inde non possit? Respondeo. Petendam esse à proximo Superiore; videl. ab Abbate, & Episcopo, cui Monasterium subiectum est; à Pontifice vero, si electus sit Cardinalis, vel Abbas, aut Religiosus Monasterij, quod Sedi Apostolicæ immediatè subiectum est.

5 **QVÆRES** secundò: Postquam electus licentiam consentiendi impetrauit, habetne integrum mensem, seu triginta dies, ad deliberandum? Responso est affirmatiuè, cum Gl. ver. conditio, Ioan. Monacho, n. 8. ver. Sed obtema: Quia tempus iure statutum non debet currere impedito, c. quia diuersitatem, de præbend. Sed electus consentire non potuit ante impetratam licentiam: Ergo ante impetratam licentiam non incipit tempus xxx. dierum, siue vnus mensis ad deliberandum concessus.

6 **QVÆRES** tertio: Vtrùm Superior compelli possit ad licentiam dandam. Respondeo cum eodem Ioan. Monacho n. 12. Ordinariè compelli non posse, arg. c. ad aures, 5. de tempor. ordinationum: quia hæc est gratia quædam, ad quam faciendam nemo compellitur iuxta c. precariæ, 10. q. 2. Dixi autem *ordinariè*: Quia si necessitas postulet, vt subueniatur alicui v. g. Monasterio, compelli potest Abbas, vt Religiosum suum ad Abbatiam vel aliam administrationem transferri consentiat, si causam rationabilem negandi non afferat. Quia hoc casu ex æmulatione negare censetur; si nolit alteri prodesse eo casu, quod sibi seu Monasterio parum, aut nihil oberit.

* * *

Dubitatum fuit, vtrùm pœnas decretas in c. Cum in cunctis, de elect. incurrant electores, si in personam indignam vota sua scienter dixerint, sed electio communis secuta non sit, quamuis scrutinium publicatum. Hanc quæstionem definiens Gregor. X. in eodem Concilio c. 6. Respondit: Tametsi hi grauius peccarint, & ob id etiam ab Apostolica Sede puniri possint; tamen pœnas c. cum in cunctis, decretas contra indignum eligentes in hoc casu Capitulares non incurrunt: ideòque ad aliam electionem procedere possunt, imò debent. Ratio responsionis est, quam hic affert Ioan. Andreas: Quia pœna intelligi debet cum effectu, c. relatum, de clericis non residentibus: Isti autem non processerunt ad electionem, quippe quæ post publicatum scrutinium nomine Capituli communiter fieri debet: Ergo non incurrunt pœnas decretas contra eligentes indignum. Cæterum, si in aliqua Ecclesia consuetudine, vel priuilegio obtentum sit, vt per suffragia à singulis præstita & publicata in Capitulo electio perficiatur eius, qui maiorem Collegij præsentis partem habet; tum dicendum est, electores incurrere pœnas c. cum in cunctis, si tali modo indignum scienter elegerint. Quia ea constitutio ab Alexandro III. generatim edita est contra eligentes indignum, antequam forma electionis ab Innocent. III. in c. quia propter, constituta esset.

CAPITVLVM VIII.

Nulli.

PARAPHRASIS.

Eligentes aliquam personam, postquam electio publicata est, audiendi non sunt, si eam oppugnare velint, obijciendo ipsi electo aliquod crimen vel defectum: Nisi causa impugnationis postea accesserit, v. g. quia electus administrationi se statim immis-

E e e

immis-

immiscuit: vel nisi causa oppugnandi prius aderat, sed probabiliter ignorata: Quo tamen casu ignorantiam suam iuramento confirmare tenetur, qui electionem oppugnare vult. Et habet hæc constitutio etiam locum in illo, qui electionem ipso absente factam, postea consensu suo approbavit. Ita Gregor. X. in eodem Concil. Lugdun. c. 7.

SUMMARIVM.

1. *Que semel quis approbavit, improbare aut refutare non potest, nisi ex causa postea emergente.*
2. *Paria sunt eligere, & electioni factæ consentire in ordine ad voluntatis approbationem, non autem in ordine ad alios effectus.*

NOTANDVM I. Quod semel approbavi, improbare deinde aut refutare non possum, nisi ex causa postea emergente. Consentit iuris regula 21. hoc lib. *Quod semel placuit, amplius displicere non potest*, iuncta interpretatione Dyni ibid. n. 11.

NOTANDVM II. Paria sunt eligere, & electioni factæ consentire. Quod verum est in ordine ad voluntatis approbationem. Sed non, quod attinet ad alios effectus, nam eligens auget numerum suffragiorum, non item qui electioni factæ consentit, siue eam ratam habet, vti bene hic notat Gl. margin. post Ioann. Andr. n. 2. Ioan. Monachum n. 1. & confirmatur ex reg. 120. ff. Aliud est vendere, aliud vendenti consentire.

NOTANDVM III. Paria consentur non esse, & non apparere, vti hic, & docent Legistæ l. In lege fundi, ff. de contrah. emptione.

CAPITVLVM IX.

Si quando.

PARAPHRASIS.

Si accidat electionem in discordia celebrari, decernit Gregor. X. in Concilio Lugdun. c. 8. vt pars illa eligentium, quorum data

suffragia in duplo minore numero sunt, nihil alteri parti, pro qua stat numerus duplo maior, obijcere possit, quod spectet ad extenuationem zeli, aut meriti, dicendo videl. esse electores minoris auctoritatis, aut electum minus dignum: At verò obijcere possunt eligentibus, quod suffragia eorum omnino vitiet, v. g. fuisse excommunicatos, & suspensos.

SUMMARIVM.

1. *In discordia eligentium si pars horum vna notabiliter numero maior est, preualere debet altera, licet si sanior, dummodo electus absolutè idoneus sit.*
2. *Si autem ex vna parte eligentium sit quidem numerus maior, non tamen multum excedens; altera verò pars auctoritate, & meritis electi multum superet, ad vnam electionem procedendum est.*

Hoc loco vniuersim disputari potest. Celebratis in discordia duabus electionibus, ita vt pro vna stet maior numerus eligentium, pro altera verò dicatur esse maior auctoritas eligentium, & maius meritum electi; siue vt breuius dicam, si vna eligentium pars sit maior numero, altera verò dicatur esse sanior: vtra alteri præferenda sit? Respondetur cum Ioan. Andrea, in c. Ecclesia, 57. n. 38. Abb. ibid. n. 13. extra, hoc tit. Vel numerus vnus partis valde excedit alterius partis numerum, tunc præualere debet pars illa, pro quo stat numerus maior; dummodo electus absolutè idoneus sit. Quia cum alterutra harum electionum admittenda sit, illa autem admitti non possit, quæ spectato numero tertiam Capituli partem non excedit, aut vix excedit, sequitur alteram electionem, quæ numero adeò superat, admittendam esse. Vel numerus vnus partis non multum excedit, tunc iterum distingue: Vel auctoritas eligentium, & meritum electi multum superant, aut non multum. Hoc posteriore casu, admittenda est electio facta à maiore parte Capituli. Quia propter modicum excessum recedendum non est à regula canonica: quòd gesta à maiore parte Capituli rata esse